

**Nr 55.***Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om ökning av antalet bankdirektörstjänster inom riksbanken.*

I skrivelse till bankoutskottet den 11 november 1948 hava fullmäktige i riksbanken anfört och hemställt följande.

I den av 1943 års höstriksdag (jfr Bankoutskottets utlåtande nr 76) fastställda organisationsplanen ingick, att det löpande arbetet i banken skulle — bortsett från revisionsverksamheten — i princip inordnas under tre sektioner, vardera under ledning av en sektionschef och, vid förfall för denne, en ställföreträdande sektionschef (utsedd bland bankokommissarierna). Som chef för en av de tre sektionerna skulle vice riksbankschefen fungera, medan för utövande av chefskapet för de båda övriga tillskapades två nya tjänster såsom bankdirektör i nuvarande lönegraden Cp 19.

Frågan huruvida vice riksbankschefen skulle, när han ej fungerade som riksbankschef, uppehålla en av sektionschefsbefattningarna, diskuterades i samband med omorganisationen (se särskilt förenämnda utlåtande s. 20, 21 och 27). Förslaget härom framlades ursprungligen av utredningsmannen dåvarande vice riksbankschefen F. Wallberg och biträdades av bankofullmäktige i deras skrivelse våren 1943. Inom bankoutskottet var man emellertid till en början tveksam om lämpligheten av en dylik anordning, men sedan fullmäktige i sitt slutliga förslag på hösten 1943 vidhållit sin uppfattning, anslöt sig utskottet till densamma. Såsom motiv för sin ståndpunkt anförde fullmäktige, att enligt deras mening vice riksbankschefen genom den föreslagna anordningen komme att intaga en starkare ställning inom banken än om hans huvudsakliga uppgift bleve att biträda vid beredningen av ärenden, som åvilade riksbankschefen.

Sedan denna organisationsplan beslutades, hava riksbankens arbetsuppgifter undergått en betydande stegring, icke endast kvantitativt. Detta har medfört att arbetsbelastningen ständigt ökat för riksbankschefen och sektionscheferna. Av de senare är det vice riksbankschefen — vilken nu utövar chefskapet å sektion I (allmänna bankärenden) — samt chefen för sektion II (centralbanksärenden), som särskilt drabbats härav. Man torde för övrigt ha anledning förmoda att de skärpta kreditrestriktionerna kunna komma att medföra en ytterligare belastning ej blott för riksbankschefen utan även — och kanske i främsta rummet — för chefen för sektion I. Det måste därför framstå som synnerligen önskvärt att en utökning sker av personalen i ledande ställning i riksbanken.

Den nuvarande vice riksbankschefen uppehåller vid sidan av sin tjänst i riksbanken utan särskilt arvode befattningen som chef för valutakontoret. Med hänsyn till det intima samband som råder mellan riksbankens och valutakontorets uppgifter har en dylik kombination förefallit lämplig och naturlig. Vice riksbankschefen är vidare riksbankens representant i statens handelskommission. Med hänsyn till att även dessa institutioners arbetsbörda ökat betydligt under de senaste åren har vice riksbankschefen fått ägna en stor del av sin tid åt ifrågavarande båda uppdrag. Då därtill kommer att vice riksbankschefen haft att delta i handels- och betalningsförhandlingar med främmande stater,

har han mestadels varit förhindrad att utöva chefskapet över sin sektion och detta har i stället de facto uppehållits av hans ställföreträdande sektionschef icke endast å de tider, när vice riksbankschefen fungerat som riksbankschef eller åtnjutit ledighet från banken. Någon ändring härutinnan torde — såvitt nu kan förutses — ej vara att förvänta.

Med hänsyn härtill och till angelägenheten att öka den ledande personalen i banken vilja bankofullmäktige föreslå, att vice riksbankschefen befrias från skyldigheten att utöva chefskap över en av de tre sektionerna och att ytterligare en bankdirektörstjänst inrättas för att övertaga detta chefskap. Man kan visserligen säga att detta förslag innebär ett frångående av den uppfattning, som framfördes av fullmäktige år 1943 och då vann riksdagens godkännande. Men den ökade arbetsbelastningen motiverar en revidering av den då intagna ståndpunkten i frågan. Vice riksbankschefen bör även med det nu föreliggande förslaget kunna få tillräcklig kontakt med det löpande arbetet i banken dels genom sitt samarbete med riksbankschefen, dels genom vad han inhämtar i sin tjänstgöring i valutakontoret och dels genom att deltaga i direktionens och fullmäktiges sammanträden. Vidare bör han för handläggning kunna överta vissa ärenden eller grupper av ärenden, som eljest skulle ha behandlats — och föredragits i direktionen eller hos fullmäktige — av vederbörande sektionschef.

Under hänvisning till det anförda få fullmäktige hemställa, att Bankoutskottet ville föreslå riksdagen att, med godkännande av den organisatoriska ändring beträffande riksbankens ledning, som ovan föreslagits, besluta en ökning av det i gällande övergångsplan II för riksbanken upptagna antalet tjänster som bankdirektör i lönegraden Cp 19 från 2 till 3.

*Utskottet.* På de skäl, som fullmäktige anført till stöd för den föreliggande framställningen, har utskottet funnit sig böra tillstyrka bifall till densamma. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må — med godkännande av den organisatoriska ändring beträffande riksbankens ledning, som fullmäktige föreslagit — besluta, att det i gällande övergångsplan II för riksbanken upptagna antalet tjänster som bankdirektör i lönegraden Cp 19 skall ökas från två till tre.

Stockholm den 24 november 1948.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

*Närvarande:*

från första kammaren: herrar Åkerberg, Sundvik, Leander, Petersson i Karlskrona, Fahlander, Persson i Älvdalsåsen och Näsgård;

från andra kammaren: herrar Wiberg, Paulsen, von Seth\*, Andersson i Munkaljungby, Eriksson i Sandby, Sundberg, Persson i Norrby och Stjärne.

\* Ej närvarande vid justeringen.